

Suvestinė redakcija nuo 2009-07-01 iki 2010-04-28

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [56-2218](#), i. k. 1092210ISAK0003-193

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL NACIONALINĖS CIVILINĖS AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMO
PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2009 m. gegužės 4 d. Nr. 3-193
Vilnius

Atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2320/2002, nustatančio civilinės aviacijos saugumo bendrąsias taisykles (OL 2002 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 7 tomas, p. 181), 12 skyriaus nuostatas ir 2008 m. rugpjūčio 8 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 820/2008, kuriuo nustatomos priemonės bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti (OL 2008 L 221, p. 8), priedo 12 skyriaus nuostatas:

1. T v i r t i n u Nacionalinę civilinės aviacijos saugumo mokymo programą (pridedama).

2. Nustatau, kad Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo mokymo programa įsigalioja nuo 2009 m. liepos 1 d.

3. P a v e d u Civilinės aviacijos administracijai iki 2009 m. birželio 30 d. parengti ir patvirtinti:

3.1. Lietuvos Respublikos oro uostų, oro vežėjų, oro eismo paslaugas teikiančių įmonių ir kitų įmonių, teikiančių paslaugas Lietuvos Respublikos oro uostų kontroliuojamose teritorijose, darbuotojų, atsakingų už įmonės aviacijos saugumo programų bei planų įgyvendinimą, skyrimo tvarkos aprašą;

3.2. aviacijos saugumo darbuotojų, tikrinančių keleivius, kitus asmenis, bagažą, paštą ir krovinius, atestavimo tvarkos aprašą.

4. P a v e d u Civilinės aviacijos administracijai ir Lietuvos Respublikos oro uostams užtikrinti, kad nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. keleivius, kitus asmenis, bagažą, paštą ir krovinius tikrintų tik atestuoti ir turintys atitinkamus kvalifikacijos pažymėjimus aviacijos saugumo darbuotojai.

5. P r i p a ž i s t u nuo 2009 m. liepos 1 d. netekusiu galios Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2001 m. spalio 3 d. įsakymą Nr. 301 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinės aviacijos saugumo mokymo reglamento tvirtinimo ir įgyvendinimo“ (Žin., 2001, Nr. [87-3038](#)).

SUSISIEKIMO MINISTRAS

ELIGIJUS MASIULIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos susisiekimo
ministro 2009 m. gegužės 4 d.
įsakymu Nr. 3-193

NACIONALINĖ CIVILINĖS AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo mokymo programa (toliau – programa) nustato aviacijos saugumo darbuotojų atrankos ir mokymų organizavimo reikalavimus, mokymo programos struktūrą, aviacijos saugumo darbuotojų atestavimo tvarką ir motyvavimo priemones.

2. Ši programa parengta įgyvendinant Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 17 priede nustatytus standartus, 2002 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2320/2002, nustatančio civilinės aviacijos saugumo bendrąsias taisykles (OL 2002 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 7 tomas, p. 181), priedo 12 skyriaus nuostatas ir 2008 m. rugpjūčio 8 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 820/2008, kuriuo nustatomos priemonės bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti (OL 2008 L 221, p. 8), priedo 12 skyriaus nuostatas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 412-3 patvirtintos Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo programos reikalavimus bei atsižvelgiant į Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (toliau – ICAO) 8973 dokumento bei Europos civilinės aviacijos konferencijos (toliau – ECAC) 30 dokumento rekomendacijas.

3. Šioje programoje vartojama sąvoka:

Mokymo įstaiga – įstaiga, įmonė ar organizacija, turinti atitinkamos institucijos išduotą pažymėjimą, patvirtinantį jai suteiktą teisę teikti aviacijos saugumo mokymo paslaugas.

4. Ši programa taikoma Lietuvos Respublikos oro uostams, oro vežėjams, oro eismo ir aviacijos saugumo mokymo bei kitas paslaugas Lietuvos Respublikos oro uostų kontroliuojamose teritorijose teikiančioms įmonėms.

5. Aviacijos saugumo mokymo tikslas yra tinkamai parengti oro uostų, oro eismo paslaugų teikėjų, oro vežėjų ir kitų institucijų, įmonių ir organizacijų aviacijos saugumą užtikrinančių tarnybų darbuotojus, kad jie sugebėtų taikyti standartines prevencines aviacijos saugumo priemones įprastomis darbo sąlygomis ir operatyviai sugriežtinti šias priemones padidėjus grėsmei, taip pat supažindinti oro uostų kontroliuojamose teritorijose veikiančių įmonių darbuotojus su aviacijos saugumo uždaviniais ir reikalavimais.

II. AVIACIJOS SAUGUMO DARBUOTOJŲ ATRANKA

6. Lietuvos Respublikos oro uostai, oro vežėjai, oro eismo paslaugas teikiančios įmonės ir kitos įmonės, teikiančios paslaugas Lietuvos Respublikos oro uostų kontroliuojamose teritorijose, skiria darbuotoją, atsakingą už įmonės aviacijos saugumo programos bei planų įgyvendinimą (toliau – aviacijos saugumo vadovą). Kol įmonėje nustatyta tvarka nepaskirtas aviacijos saugumo vadovas, už aviacijos saugumo programos bei planų įgyvendinimą atsako įmonės vadovas.

7. CAA patvirtina, kad asmuo yra tinkamas eiti oro uosto ar oro vežėjo aviacijos saugumo vadovo pareigas, jeigu:

7.1. kandidatas atitinka 2002 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2320/2002, nustatančio civilinės aviacijos saugumo bendrąsias taisykles, 12 skyriaus nuostatas ir 2008 m. rugpjūčio 8 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 820/2008 priedo 12 skyriaus reikalavimus;

7.2. asmens kandidatūra yra suderinta su Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentu;

7.3. kandidatas turi ne mažesnę nei dvejų metų darbo patirtį aviacijos saugumo srityje ar ne mažesnę nei dvejų metų vadovaujančio darbo patirtį tiesiogiai teisės saugos funkcijas vykdančiose valstybės institucijose.

8. Paskirtieji asmenys gali pradėti eiti aviacijos saugumo vadovo pareigas tik atitinkamoms įmonėms informavus apie tai CAA ir gavus raštišką CAA patvirtinimą, kad paskyrimas atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus.

9. Įmonės, nurodytos šios programos 6 punkte, parengia ir su CAA suderina darbuotojų, taikančių aviacijos saugumo priemones, atrankos kriterijus pagal CAA patvirtintus pavyzdinius kriterijus.

III. AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMAI IR JŲ ORGANIZAVIMAS

10. Aviacijos saugumo mokymo kursai organizuojami šiems įmonių, nurodytų šios programos 6 punkte, darbuotojams:

10.1. tiesiogiai atsakingiems už aviacijos saugumo užtikrinimą įmonėje arba tiesiogiai taikantiems aviacijos saugumo priemones asmenims:

10.1.1. vadovaujantiems aviacijos saugumo tarnybų darbuotojams;

10.1.2. aviacijos saugumo tikrinimo procedūras atliekantiems darbuotojams (patrulinantiems ir kontrolės postuose dirbantiems, asmenis, jų daiktus, keleivius, bagažą, krovinius, paštą ir (arba) maistą rankomis, rentgeno spindulių įranga ir (arba) teisų aktų, reglamentuojančių aviacijos saugumą, nustatytais metodais tikrinantiems darbuotojams);

10.1.3. orlaivių įgulų nariams;

10.2. oro eismo paslaugų įmonės skrydžių vadovams;

10.3. keleivius registruojantiems darbuotojams;

10.4. kitiems darbuotojams, turintiems nuolatinį leidimą patekti į oro uosto kontroliuojamąją teritoriją arba kitų aviacijos paslaugas teikiančių įmonių kontroliuojamą teritoriją ar riboto patekimo vietas.

11. Įmonės, nurodytos šios programos 6 punkte, kurios organizuoja savo darbuotojams aviacijos saugumo mokymo kursus:

11.1. atsižvelgdamos į CAA patvirtintų aviacijos saugumo mokymų programų rengimo metodinius nurodymus, rengia įmonės aviacijos saugumo mokymo programą ir teikia ją tvirtinti CAA;

11.2. skiria mokymo koordinatorius, kurie įmonės darbuotojams organizuoja atitinkamus mokymo kursus.

12. Mokymų koordinatoriumi gali būti paskirtas asmuo, kuris atitinka šiuos reikalavimus:

12.1. turi ne mažesnę kaip 2 metų darbo patirtį civilinės aviacijos saugumo srityje;

12.2. turi ICAO pripažinto aviacijos saugumo mokymo centro išduotą aviacijos saugumo instruktoriaus pažymėjimą.

13. Aviacijos saugumo mokymų reikalavimų vykdymo priežiūrą atlieka CAA. Šiam tikslui CAA skiria valstybės tarnautoją, atsakingą už aviacijos saugumo mokymo koordinavimą (toliau – CAA koordinatorius).

14. CAA koordinatorius ne mažiau kaip du kartus per metus rengia įmonių mokymo koordinatorių pasitarimus, kuriuose įvertinamas mokymo veiksmingumas, aptariamos mokymo programų tobulinimo kryptys, mokymo priemonės bei metodai.

15. Oro uostai organizuoja savo veiklą oro uosto teritorijoje vykdančių policijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, karantino tarnybų, muitinės pareigūnų ir kitų tikrinimą oro uoste atliekančių valstybinių institucijų darbuotojams pažintinius aviacijos saugumo mokymus.

16. Įmonės, nurodytos šios programos 6 punkte, kurios neorganizuoja savo darbuotojams aviacijos saugumo mokymų kursų, o juos siunčia į ICAO, Tarptautinės aviacijos transporto asociacijos (toliau – IATA) mokymo centrus arba mokymo įstaigas, užtikrina, kad atitinkami įmonės darbuotojai būtų tinkamai ir laiku apmokyti bei pildo savo įmonės darbuotojų aviacijos saugumo mokymų kursų baigimo apskaitos žurnalus.

17. Darbuotojai, išvardyti šios programos 10 punkte, turi būti apmokomi ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo jų priėmimo ar paskyrimo į atitinkamas pareigas dienos. Jeigu šie darbuotojai mokomi jau juos priėmus ar paskyrus į atitinkamas pareigas, šie asmenys negali savarankiškai vykdyti su aviacijos saugumo užtikrinimu susijusių funkcijų, kol mokymai bus sėkmingai užbaigti.

18. Teisę vesti aviacijos saugumo mokymus turi asmenys (toliau – instruktoriai), atitinkantys šios programos 12.1, 12.2 punktuose, 2002 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2320/2002, nustatančio civilinės aviacijos saugumo bendrąsias taisykles, priedo 12 skyriuje ir 2008 m. rugpjūčio 8 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 820/2008 priede nustatytus reikalavimus.

IV. REIKALAVIMAI MOKYMO ĮSTAIGOMS, ORGANIZUOJANČIOMS CIVILINĖS AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMUS

19. Aviacijos saugumo mokymai turi būti organizuojami tik pagal CAA patvirtintas aviacijos saugumo mokymo programas.

20. Mokymo įstaiga turi turėti pakankamai aviacijos saugumo instruktorių, atitinkančių šioje programoje instruktoriams keliamus reikalavimus.

21. Įmonės, norinčios gauti aviacijos saugumo mokymo įstaigos pažymėjimą (2 priedas), turi pateikti CAA tvirtinti aviacijos saugumo mokymo programą ir prašymą, kuriame nurodo:

21.1. įmonės pavadinimą, kodą ir mokymo patalpų adresą;

21.2. aviacijos saugumo mokymo kursų, kuriuos įmonė nori rengti, pavadinimus;

21.3. mokymo koordinatoriaus vardą, pavardę, pareigas, telefono ir fakso numerius;

21.4. aviacijos saugumo instruktorių vardus, pavardes, pareigas bei atitinkamus dokumentus, patvirtinančius, kad jie atitinka šioje programoje jiems nustatytus reikalavimus;

21.5. mokymo metu naudojamą įrangą ir priemones.

22. Aviacijos saugumo mokymo įstaigos pažymėjimas išduodamas, jeigu įmonė įvykdė reikalavimus, nustatytus šios programos 20 ir 21 punktuose, ir įmonės aviacijos saugumo mokymo programa atitinka šioje programoje nustatytus reikalavimus.

23. Aviacijos saugumo mokymo įstaigos pažymėjimas išduodamas arba motyvuotai atsisakoma jį išduoti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo ir visų kitų reikalingų duomenų ir dokumentų gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą nedelsiant informuojamas pareiškėjas. Aviacijos saugumo mokymo įstaigos pažymėjimas galioja 5 metus.

24. Likus ne mažiau kaip 30 dienų iki aviacijos saugumo mokymo įstaigos pažymėjimo galiojimo pabaigos, aviacijos saugumo mokymo kursus toliau ketinanti rengti mokymo įstaiga CAA turi pateikti prašymą pratęsti pažymėjimo galiojimą. Prašyme įmonė informuoja CAA apie šios programos 21 punkte nurodytos informacijos pasikeitimus ir kartu su prašymu pateikia dokumentus, kuriuose yra atlikti pakeitimai.

25. Jeigu CAA mokymo įstaigos prašymą pratęsti aviacijos saugumo mokymo įstaigos pažymėjimą patenkina, pažymėjimo galiojimas pratęsiamas 5 metams.

26. CAA turi teisę sustabdyti aviacijos saugumo mokymo įstaigos pažymėjimo galiojimą, jeigu:

26.1. aviacijos saugumo mokymo kursai dėstomi ne pagal CAA patvirtintą įmonės aviacijos saugumo mokymo programą arba įmonė rengia aviacijos saugumo mokymo kursus, kurie nėra nurodyti jos turimame pažymėjime;

26.2. aviacijos saugumo mokymo kursus dėsto asmenys, neturintys aviacijos saugumo instruktorių pažymėjimų, išskyrus atvejus, kai šiems kursams dėstyti reikalingos atitinkamos žinios ir įmonė gali pasitelkti asmenis, turinčius šios srities darbo patirties;

26.3. aviacijos saugumo instruktoriai neatitinka šios programos reikalavimų;

26.4. netinkamai tvarkoma mokymo, aviacijos saugumo mokymo kursų klausytojų ir išduodamų šių kursų baigimo pažymėjimų apskaita.

27. CAA nustatyti trūkumai turi būti ištaisyti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo aviacijos saugumo mokymo įstaigos pažymėjimo galiojimo sustabdymo dienos. Trūkumų taisymo terminas CAA sprendimu gali būti vieną kartą pratęstas iki 30 dienų.

28. Kai trūkumai ištaisomi, CAA, remdamasi pakartotinio tikrinimo rezultatais, panaikina aviacijos saugumo mokymo įstaigos pažymėjimo galiojimo sustabdymą.

29. CAA panaikina aviacijos saugumo mokymo įstaigos pažymėjimo galiojimą:

29.1. pažymėjimo turėtojo prašymu;

29.2. kai gaunamas pranešimas apie įmonės likvidavimą ar reorganizavimą, kai ji baigia veiklą kaip savarankiškas ūkio subjektas;

29.3. kai įmonei laiku nepratęsiamas pažymėjimo galiojimas;

29.4. remiantis pakartotinio įmonės tikrinimo rezultatais, kai per šios programos 27 punkte nustatytą terminą neištaisomi ankstesnio patikrinimo metu nustatyti trūkumai.

V. AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMO PROGRAMOS STRUKTŪRA, MOKYMŲ APSKAITA IR KOKYBĖS TIKRINIMAS

30. Įmonės, organizuojančios aviacijos saugumo mokymo kursus savo darbuotojams, ir mokymo įstaigos CAA teikia tvirtinti aviacijos saugumo mokymo programą, parengtą pagal šioje programoje nustatytus reikalavimus, ECAC 30 dokumente ir ICAO 8973 dokumente pateiktas rekomendacijas.

31. Aviacijos saugumo mokymo programos struktūra:

31.1. darbuotojų kategorijos;

31.2. aviacijos saugumo mokymo kursų pavadinimai;

31.3. darbuotojų mokymo tikslas;

31.4. darbuotojų mokymo periodiškumas;

31.5. atitinkamų žurnalų apskaitos tvarka.

32. Įmonės, organizuojančios aviacijos saugumo mokymo kursus savo darbuotojams, ir mokymo įstaigos kiekvienam aviacijos saugumo mokymo kursui rengia kursų medžiagą, kuri reikalinga organizuojant mokymus pagal konkrečią klausytojų kategoriją ir pasirengimo lygį.

33. Kursų medžiagos struktūra:

33.1. aviacijos saugumo mokymo kurso (toliau – kurso) pavadinimas;

33.2. kurso temų sąrašas, pavadinimai;

33.3. kurso tikslas;

33.4. bendra kurso ir kiekvienos temos trukmė;

33.5. bendra kurso ir kiekvienos temos pagalbinė medžiaga;

33.6. kurso įvadas;

33.7. kurso dėstymo metodika;

33.8. bendros kurso ir kiekvienos temos mokymo priemonės;

33.9. bendra kurso ir kiekvienos temos dėstymo medžiaga;

33.10. kiekvienos temos dalomoji medžiaga;

33.11. temos peržiūrėjimas ir preliminarinė informacija pagal temas;

33.12. kursų tikrinimo testas (gali būti duodamas kursų pabaigoje);

33.13. kursų grafikas.

34. Įmonės, organizuojančios aviacijos saugumo mokymo kursus savo darbuotojams, ir mokymo įstaigos pildo mokymų klausytojų lankomumo ir paskaitų apskaitos žurnalus (4 priedas).

35. Įmonės, siunčiančios savo darbuotojus mokytis į mokymo įstaigas, darbuotojų kursų baigimo apskaitos žurnaluose nurodoma ši informacija:

35.1. darbuotojo įdarbinimo data, įsakymo numeris ir pareigos;

35.2. pirminių kursų baigimo data;

35.3. instruktorius (mokymo įstaiga);

35.4. kartotinių ir kitų baigtų kursų pavadinimai ir datos;

35.5. darbuotojų turimų aviacijos saugumo mokymo kursų baigimo pažymėjimų numeriai ir išdavimo datos.

36. Pagrindinių, kartotinių ir pažintinių aviacijos saugumo mokymų trukmė ir temos nurodytos šios programos 1 priede.

37. Visos mokymo įstaigos ir aviacijos saugumo mokymus savo darbuotojams organizuojančios įmonės iki einamųjų metų vasario 1 d. teikia CAA aviacijos saugumo mokymo kursų ataskaitas ir einamųjų metų aviacijos saugumo mokymo kursų planus. Įmonėse, organizuojančiose savo įmonės darbuotojams aviacijos saugumo mokymo kursus, aviacijos saugumo mokymo kursų planus rengia mokymo koordinatorius ir tvirtina įmonės vadovas.

38. Aviacijos saugumo instruktorius mokymų metu privalo pateikti pačią naujausią medžiagą, naudoti naujausią aviacijos saugumo mokymo metodiką atsižvelgdamas į CAA koordinatoriaus rengiamas raštiškas rekomendacijas.

39. Įmonių ir mokymo įstaigų rengiamų aviacijos saugumo mokymų tikrinimą organizuoja CAA pagal šiuos kriterijus:

39.1. dėstymo kokybė;

39.2. organizuojamų aviacijos saugumo mokymo kursų kokybė, veiksmingumas ir aktualumas.

40. CAA koordinatorius ne rečiau kaip kartą per metus pagal šios programos 39 punkte nurodytus kriterijus atlieka kiekvienos mokymo įstaigos patikrinimą, taip pat surašo raštiškas rekomendacijas dėl mokymo medžiagos tobulinimo, teikia pasiūlymus, kaip gerinti dėstymo metodiką, atsižvelgiant į tarptautinę praktiką ir ECAC priimamų dokumentų rekomendacijas.

41. Jei įmonės aviacijos saugumo mokymų kokybė neatitinka nustatytų reikalavimų, tai darbuotojų mokymas turi būti organizuojamas iš naujo, ir įmonė privalo užtikrinti, kad mokymai atitiktų nustatytus reikalavimus.

42. Mokymo įstaigos kursus baigusiems darbuotojams išduoda kursų baigimo pažymėjimus (3 priedas). Kursų klausytojus ir jiems išduotus pažymėjimus instruktoriai registruoja kursų klausytojų ir kursų baigimo pažymėjimų apskaitos žurnale (5 priedas).

VI. AVIACIJOS SAUGUMO DARBUOTOJŲ ATESTAVIMAS

43. CAA arba jos įgaliota institucija atlieka keleivius, kitus asmenis, bagažą ir daiktus, paštą ir krovinius tikrinančių darbuotojų (toliau – darbuotojai) atestavimą, atestuotų darbuotojų veiklos priežiūrą, išduoda ir panaikina kvalifikacijos pažymėjimus arba sustabdo jų galiojimą.

44. Darbuotojo atestavimo tikslas – įvertinti darbuotojo teorines žinias ir praktinį gebėjimą atlikti pavestas pareigas. Darbuotojai, savarankiškai vykdydami savo pareigas, privalo turėti CAA išduotą galiojantį kvalifikacijos pažymėjimą.

45. CAA paskiria egzaminuotojus tikrinti pretendentų teorines žinias ir praktinius gebėjimus. Reikalavimus egzaminuotojams ir egzaminavimo tvarką nustato CAA.

46. Įmonė, kurios darbuotojai bus atestuojami, turi pateikti CAA atestuojamų darbuotojų sąrašą bei jų aviacijos saugumo mokymą patvirtinančių dokumentų kopijas.

47. Darbuotojų atestavimas susideda iš šių dalių:

47.1. teorijos egzamino;

47.2. rentgeno spindulių įrangos vaizdų atpažinimo egzamino;

47.3. praktikos egzamino.

48. Teorijos egzamino metu siekiama patikrinti darbuotojo teorines žinias apie aviacijos saugumo procedūras ir priemones.

49. Rentgeno spindulių įrangos vaizdų atpažinimo egzaminas rengiamas tik aviacijos saugumo darbuotojams, dirbantiems su rentgeno spindulių įranga. Šio egzamino metu naudojama rentgeno spindulių įrangos vaizdų imitavimo programa. Darbuotojai turi žinoti visus draudžiamus ir pavojingus daiktus, kurie yra išvardyti 2008 m. rugpjūčio 8 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 820/2008, kuriuo nustatomos priemonės bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti, ir kaip jie atrodo rentgeno spindulių įrangos monitoriuje.

50. Praktikos egzamino metu tikrinamas darbuotojų praktinis gebėjimas taikyti aviacijos saugumo priemones. Praktikos egzaminą sudaro šios dalys:

50.1. gebėjimas naudotis esama aviacijos saugumo įranga ir darbo su įranga saugos reikalavimų išmanymas;

50.2. daiktų ir medžiagų atpažinimas pagal spalvas rentgeno spindulių įrangos monitoriuje;

50.3. asmenų, bagažo ir krovinių tikrinimas įranga ir rankomis;

50.4. ypatingų veiksmų taikymas nepaklusniems keleiviams ir veiksmai kritinėmis situacijomis.

51. Jeigu darbuotojo kvalifikacija atitinka einamoms pareigoms keliamus reikalavimus, CAA remdamasi teorinių žinių ir praktinių gebėjimų tikrinimų vertinimo rezultatais bei šios programos 46 punkte nurodytais dokumentais priima sprendimą išduoti kvalifikacijos pažymėjimą.

52. Jeigu darbuotojas neatestuojamas, pakartotinis atestavimas gali būti rengiamas ne anksčiau kaip po 1 mėnesio.

53. Atestuotam ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto dydžio valstybės rinkliavą sumokėjusiam darbuotojui CAA per 5 darbo dienas išduoda aviacijos saugumo darbuotojo kvalifikacijos pažymėjimą (6 priedas), kuris galioja 2 metus nuo išdavimo dienos.

54. Pasibaigus kvalifikacijos pažymėjimo galiojimo terminui, jis gali būti perregistruojamas pateikiant prašymą CAA (7 priedas). Pateikus prašymą, CAA organizuoja darbuotojo atestavimą. Jeigu CAA po atestacijos priima sprendimą kvalifikacijos pažymėjimo neperregistruoti, apie tai raštu informuojamas darbuotojas ir įmonės, kurioje darbuotojas dirba, vadovas, nurodant šio sprendimo motyvus.

55. Darbuotojas, pastebėjęs, kad prarado kvalifikacijos pažymėjimą, nedelsdamas privalo raštu informuoti CAA, kuri priima sprendimą dėl kvalifikacijos pažymėjimo dublikato išdavimo.

56. Pasibaigus kvalifikacijos pažymėjimo galiojimo terminui ir jo neperregistravus, darbuotojas privalo grąžinti jį CAA.

57. CAA turi teisę panaikinti kvalifikacijos pažymėjimo galiojimą, jeigu jo turėtojas:

57.1. kreipdamasis dėl kvalifikacijos pažymėjimo pateikė neteisingus arba ne visus reikiamus duomenis ar dokumentus;

57.2. nesilaikė teisės aktais nustatytų aviacijos saugumo reikalavimų;

57.3. reguliariai nekelia savo kvalifikacijos šioje programoje nustatyta tvarka ir sąlygomis.

58. Atliekant tyrimą dėl aplinkybių, nurodytų šios programos 57.1–57.2 punktuose, CAA turi teisę sustabdyti asmens, dėl kurio atliekamas tyrimas, kvalifikacijos pažymėjimą.

59. Sprendimą dėl kvalifikacijos pažymėjimo galiojimo panaikinimo ar sustabdymo CAA turi priimti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo šios programos 57.1–57.3 punktuose nurodytų aplinkybių paaiškėjimo dienos. Apie pažymėjimo galiojimo panaikinimą ar sustabdymą CAA ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu informuoja asmenį, kurio kvalifikacijos pažymėjimas sustabdomas arba panaikinamas, ir įmonės, kurioje šis asmuo dirba, vadovą.

60. CAA direktoriaus sprendimas panaikinti ar sustabdyti kvalifikacijos pažymėjimo galiojimą įrašomas į kvalifikacijos pažymėjimų registrą.

61. Asmuo, kurio kvalifikacijos pažymėjimo galiojimas buvo panaikintas, gali kreiptis į CAA dėl naujo kvalifikacijos pažymėjimo išdavimo tik praėjus vieneriems metams nuo pažymėjimo galiojimo panaikinimo dienos.

62. Kvalifikacijos pažymėjimų išdavimo, perregistravimo, galiojimo sustabdymo ir grąžinimo apskaitą tvarko CAA.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

63. Atestavimo egzaminų testai ir protokolai saugomi teisės aktų nustatyta tvarka.

64. CAA sprendimai, priimti šioje programoje nustatytais atvejais, gali būti skundžiami įstatymų nustatyta tvarka.

AVIACIJOS SAUGUMO KURSŲ TRUKMĖ IR TEMOS

AVIACIJOS SAUGUMO KURSAI VADOVAUJANTIEMS AVIACIJOS SAUGUMO DARBUOTOJAMS

Šis kursas skirtas oro uostų, oro vežėjų ir kitų civilinės aviacijos įmonių vadovaujantiems aviacijos saugumo darbuotojams.

Šio kurso trukmė – ne mažiau kaip 16 valandų.

Sis kursas kartojamas kartą per metus, trukmė – ne mažiau kaip 8 valandos.

Temų pavadinimas
1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai, uždaviniai ir organizavimas
1.1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai. 1.2. Civilinės aviacijos saugumo uždaviniai. 1.3. Civilinės aviacijos saugumo organizavimas.
2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga
2.1. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga Lietuvoje. 2.2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga pasaulyje.
3. Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija, Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos priedai, kitos tarptautinės konvencijos, reglamentuojančios civilinės aviacijos saugumą
3.1. Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija: 3.1.1. trumpa istorinė sukūrimo apžvalga; 3.1.2. svarbiausios institucijos; 3.1.3. veiklos tikslai. 3.2. 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagos konvencija ir jos priedai. 3.3. Tarptautinė civilinės aviacijos konferencija (ECAC), dokumentas Nr. 30 (II dalis). 3.4. Europos Komisijos reglamentai.
4. Lietuvos Respublikos civilinės aviacijos saugumą reglamentuojantys teisės aktai
4.1. Aviacijos įstatymas. 4.2. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa. 4.3. Nacionalinis civilinės aviacijos saugumo mokymo reglamentas. 4.4. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programa. 4.5. Oro uostų ir oro vežėjų aviacijos saugumo programos. 4.6. Oro uostų ir oro vežėjų aviacijos saugumo mokymo programos. 4.7. Oro uostų ir oro vežėjų aviacijos saugumo kokybės kontrolės programos. 4.8. Oro uostų ir oro vežėjų veiksmų neteisėtos veikos atvejais pirminiai planai.
5. Oro uosto aviacijos saugumo komisija
5.1. Komisijos sudėtis. 5.2. Komisijos funkcijos ir uždaviniai. 5.3. Komisijos teisės ir pareigos.
6. Oro uosto planas, objektai, riboto patekimo zonos, patekimo į oro uosto kontroliuojamąją zoną punktai, leidimų sistema

6.1. Oro uostų planai (planų tipai, reikalavimai rengiant oro uosto planus ir kt.). 6.2. Oro uostų riboto patekimo zonos ir reikalavimai šių zonų apsaugai. 6.3. Patekimo į oro uosto kontroliuojamąją zoną punktai ir nustatyti reikalavimai šiems punkтам. 6.4. Oro uosto leidimų sistemos ir nustatyti reikalavimai šių sistemų diegimui ir kontrolei.
7. Orlaivių, transporto priemonių ir pastatų tikrinimas
7.1. Orlaivių tikrinimas: 7.1.1. bendras orlaivių tikrinimas; 7.1.2. nuodugnus orlaivių patikrinimas. 7.2. Transporto priemonių tikrinimas: 7.2.1. tikrinimo būdai; 7.2.2. tikrinimo metodika. 7.3. Pastatų tikrinimas: 7.3.1. pastatų tikrinimo būdai; 7.3.2. pastatų tikrinimo metodika.
8. Keleivių, bagažo, krovinių ir pašto siuntų tikrinimas įranga bei rankomis
8.1. Teisės aktai, reglamentuojantys keleivių, bagažo, krovinių ir pašto siuntų tikrinimą įranga bei rankomis. 8.2. Keleivių tikrinimas įranga bei rankomis ir tikrinimo metodika. 8.3. Bagažo tikrinimas įranga bei rankomis ir tikrinimo metodika. 8.4. Krovinių tikrinimas įranga bei rankomis ir tikrinimo metodika. 8.5. Pašto siuntų tikrinimas įranga bei rankomis ir tikrinimo metodika.
9. Darbo su tikrinimo įranga saugos reikalavimai
9.1. Tikrinimo įrangos rūšys. 9.2. Saugos reikalavimai darbui su skirtingomis tikrinimo įrangomis.
10. Kroviniams ir paštui taikomos saugumo priemonės
10.1. Aviacijos saugumo reikalavimai kroviniams ir siuntoms. 10.2. Keliama reikalavimai kroviniams ir paštui, kuriam saugumo priemonės gali būti netaikomos.
11. Neteisėtai veikai vykdyti naudojami daiktai, jų slėpimo būdai
11.1. Neteisėtai veikai vykdyti naudojamų daiktų tipai. 11.2. Slėpimo būdai: 11.2.1. ant kūno; 11.2.2. bagaže; 11.2.3. automobilyje.
12. Ginklų vežimas
12.1. Teisės aktai, reglamentuojantys ginklų vežimą. 12.2. Reikalavimai oro vežėjams, vežantiems ginklus. 12.3. Reikalavimai asmenims, vežantiems ginklus oro transportu.
13. Pavojingų krovinių vežimas
13.1. Teisės aktai, reglamentuojantys pavojingų krovinių vežimą. 13.2. Reikalavimai oro vežėjams, vežantiems pavojingus krovinius. 13.3. Reikalavimai pavojingiems kroviniams.
14. Diplomatinėsių siuntų vežimas

14.1. Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys diplomatinių siuntų vežimą.
15. Maisto atsargų ir degalų saugumas
15.1. Maisto atsargų ir degalų saugumą reglamentuojantys teisės aktai.
15.2. Maisto atsargų saugumo tikslai bei saugumo priemonių taikymas.
15.3. Degalų saugumo tikslai bei saugumo priemonių taikymas.
16. Labai svarbių asmenų aptarnavimas
16.1. Teisės aktai, reglamentuojantys labai svarbių asmenų aptarnavimą.
16.2. Labai svarbūs asmenys, atleisti nuo aviacijos saugumo tikrinimo.
17. Keleivių apklausa
17.1. Apklausos metodai.
17.2. Apklausos tikslai.
18. Bagažo priklausomybės nustatymas
18.1. Bagažo priklausomybės nustatymą reglamentuojantys teisės aktai.
18.2. Bagažo priklausomybės nustatymo priemonės ir būdai.
19. Patruliavimo reguliarumas ir maršrutas
19.1. Patruliavimo būdai.
19.2. Patruliavimo dažnumas.
19.3. Patruliavimo maršrutai.
20. Grėsmių valstybėje ir visuomenėje, turinčių įtakos civilinės aviacijos saugumui, įvertinimas
20.1. Grėsmės valstybėje ir visuomenėje, turinčios įtakos civilinės aviacijos saugumui, sąvoka.
20.2. Subjektai, vertinantys grėsmės valstybėje ir visuomenėje, turinčios įtakos civilinės aviacijos saugumui, lygį.
20.3. Grėsmių valstybėje ir visuomenėje, turinčių įtakos civilinės aviacijos saugumui, įvertinimo metodika.
20.4. Prevenciniai veiksmai įvertinus grėsmės valstybėje ir visuomenėje, turinčios įtakos civilinės aviacijos saugumui, lygį.
21. Nusikaltėlių naudojami metodai saugumo priemonėms ir procedūroms neutralizuoti, jiems būdingų elgesio bruožų atpažinimas
21.1. Nusikaltėlių naudojami metodai saugumo priemonėms neutralizuoti.
21.2. Nusikaltėlių naudojami metodai saugumo procedūroms neutralizuoti.
21.3. Prevencinės priemonės nusikaltėlių naudojamiems metodams neutralizuoti.
21.4. Nusikaltėlių tipai.
21.5. Elgesio bruožai.
22. Veiksmai ypatingomis aplinkybėmis, kilus incidentams, pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus, aptikus asmens krepšyje sprogmenis, ginklus ir pan.

22.1. Veiksmai užpuolimo atveju. 22.2. Veiksmai įkaitų paėmimo atveju. 22.3. Veiksmai gavus pranešimą apie padėtus sprogmenis. 22.4. Veiksmai kilus gaisrui. 22.5. Veiksmai gavus įtartiną laišką ar paketą. 22.6. Veiksmai kilus incidentams. 22.7. Veiksmai pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus. 22.8. Veiksmai aptikus asmens krepšyje sprogmenis, ginklus ir pan.
23. Gaisro ir sprogimo padarinių orlaivyje sumažinimas
23.1. Veiksmai siekiant sumažinti gaisro ir sprogimo padarinius, kai orlaivis yra ant žemės. 23.2. Veiksmai siekiant sumažinti gaisro ir sprogimo padarinius, kai orlaivis yra ore.
24. Civilinės aviacijos saugumo personalo atranka ir mokymas
24.1. Teisės aktai, reglamentuojantys civilinės aviacijos saugumo personalo atranką ir mokymus. 24.2. Keliami reikalavimai priimant į darbą civilinės aviacijos saugumo personalą. 24.3. Civilinės aviacijos saugumo personalo mokymai (darbuotojų grupės, kursų tipai, mokymo dažnis ir kt.).
25. Naudojamos ryšio priemonės
25.1. Ryšio priemonės. 25.2. Šaukiniai. 25.3. Ryšio palaikymo taisyklės.
26. Pranešimų ir ataskaitų rašymas
26.1. Pagrindinės dokumentų rengimo taisyklės. 26.2. Ataskaitų ir pranešimų formos. 26.3. Ataskaitų ir pranešimų turinys. 26.4. Bendravimo su žiniasklaida tvarka.

AVIACIJOS SAUGUMO KURSAI **AVIACIJOS SAUGUMO TIKRINIMO PROCEDŪRAS ATLIEKANTIEMS** **DARBUOTOJAMS**

Šis kursas skirtas aviacijos saugumo tikrinimo procedūras atliekantiems darbuotojams.
Šio kurso trukmė:

- a) teorijos paskaitos – ne mažiau kaip 32 valandos;
- b) praktika darbo vietoje – ne mažiau kaip 40 valandų;
- c) praktika su rentgeno spindulių įrenginiais – ne mažiau kaip 20 valandų.

Punkte a nurodytas kursas kartojamas kiekvienais metais, trukmė – ne mažiau kaip 8 valandos, c punkte nurodytas mokymas – ne mažiau kaip 10 valandų.

Temų pavadinimas
1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai ir uždaviniai
1.1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai. 1.2. Civilinės aviacijos saugumo uždaviniai.

2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga
2.1. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga Lietuvoje.
2.2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga pasaulyje.
3. Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija
3.1. Trumpa istorinė sukūrimo apžvalga.
3.2. Svarbiausios institucijos.
3.3. Veiklos tikslai.
4. Oro uosto aviacijos saugumą užtikrinančių tarnybų ir kitų oro uoste savo veiklą vykdančių įmonių ir institucijų funkcijos ir jas reglamentuojantys teisės aktai
4.1. Aviacijos įstatymas.
4.2. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa.
4.3. Tikrinimą atliekančių institucijų, oro uostų ir aviakompanijų tarnybų bendradarbiavimas tarptautiniuose oro uostose.
5. Teisės aktai, reglamentuojantys oro uosto saugumą
5.1. Aviacijos įstatymas.
5.2. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa.
5.3. Nacionalinis civilinės aviacijos saugumo mokymo reglamentas.
5.4. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programa.
5.5. Oro uostų aviacijos saugumo programos.
5.6. Oro uostų aviacijos saugumo mokymo programos.
5.7. Oro uostų aviacijos saugumo kokybės kontrolės programos.
5.8. Oro uostų veiksmų neteisėtos veikos atvejais pirminiai planai.
6. Oro uosto planas, keleivių terminalo zonos, leidimų sistema
6.1. Oro uostų planai (planų tipai, reikalavimai rengiant oro uosto planus ir kt.).
6.2. Oro uostų keleivių terminalo zonos ir reikalavimai šių zonų apsaugai.
6.3. Oro uosto leidimų sistemos ir nustatyti reikalavimai šių sistemų diegimui ir kontrolei.
7. Sterilios zonos tikrinimas
7.1. Sterilios zonos apsaugą reglamentuojantys teisės aktai.
7.2. Sterilios zonos tikrinimo būdai.
7.3. Pastatų tikrinimo metodika.
8. Keleivių ir bagažo tikrinimas įranga bei rankomis
8.1. Teisės aktai, reglamentuojantys keleivių ir bagažo tikrinimą įranga bei rankomis.
8.2. Keleivių tikrinimas įranga bei rankomis ir tikrinimo metodika.
8.3. Bagažo tikrinimas įranga bei rankomis ir tikrinimo metodika.
9. Darbo su tikrinimo įranga saugos reikalavimai
9.1. Tikrinimo įrangos rūšys.
9.2. Saugos reikalavimai darbui su skirtingomis tikrinimo įrangomis.
10. Neteisėtai veikai vykdyti naudojami daiktai, jų slėpimo būdai

10.1. Neteisėtai veikai vykdyti naudojamų daiktų tipai. 10.2. Slėpimo būdai: 10.2.1. ant kūno; 10.2.2. bagaže; 10.2.3. automobilyje.
11. Ginklų vežimas
11.1. Teisės aktai, reglamentuojantys ginklų vežimą. 11.2. Reikalavimai oro vežėjams, vežantiems ginklus. 11.3. Reikalavimai asmenims, vežantiems ginklus oro transportu.
12. Pavojingų krovinių vežimas
12.1. Teisės aktai, reglamentuojantys pavojingų krovinių vežimą. 12.2. Reikalavimai oro vežėjams, vežantiems pavojingus krovinius. 12.3. Reikalavimai pavojingiems kroviniams.
13. 1961 m. Vienos konvencija dėl diplomatinų santykių, užsienio diplomatinų atstovybių vadovų ir darbuotojų, automobilių su diplomatiniais valstybinio numerio ženklais bei diplomatinio pašto imunitetai
13.1. 1961 m. Vienos konvencija. 13.2. Imunitetai. 13.3. Visuotinė žmogaus teisių deklaracija.
14. Labai svarbių asmenų aptarnavimas
14.1. Teisės aktai, reglamentuojantys labai svarbių asmenų aptarnavimą. 14.2. Labai svarbūs asmenys, atleisti nuo aviacijos saugumo tikrinimo.
15. Keleivių apklausa
15.1. Apklausos metodai. 15.2. Apklausos tikslai.
16. Bagažo priklausomybės nustatymas
16.1. Bagažo priklausomybės nustatymą reglamentuojantys teisės aktai. 16.2. Bagažo priklausomybės nustatymo priemonės ir būdai.
17. Potencialiems nusikaltėliams būdingų elgesio bruožų atpažinimas
17.1. Nusikaltėlių tipai. 17.2. Elgesio bruožai: 17.2.1. kūno judesiai; 17.2.2. kalba; 17.2.3. akys.
18. Veiksmai kilus incidentams, pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus, gavus grasinimą susprogdinti, aptikus keleivio bagaže sprogmenis, ginklus ir pan.
18.1. Veiksmai kilus incidentams. 18.2. Veiksmai pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus. 18.3. Veiksmai gavus pranešimą apie padėtus sprogmenis. 18.4. Veiksmai keleivio bagaže aptikus sprogmenis, ginklus ir kt.
19. Naudojamos ryšio priemonės

19.1. Ryšio priemonės. 19.2. Šaukimai. 19.3. Ryšio palaikymo taisyklės.
20. Pranešimų ir ataskaitų rašymas
20.1. Pagrindinės dokumentų rengimo taisyklės. 20.2. Ataskaitų ir pranešimų formos. 20.3. Ataskaitų ir pranešimų turinys. 20.4. Bendravimo su žiniasklaida tvarka.

AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMO KURSAI PATRULIUOJANČIAM IR KONTROLĖS POSTŲ PERSONALUI

Šis kursas skirtas patruliuojančiam ir kontrolės postų personalui. Šio kurso trukmė:

- a) teorijos paskaitos – ne mažiau kaip 24 valandos;
- b) praktika patruliuojant ir kontrolės punkte – 6 valandos.

Punkte a) nurodytas kursas kartojamas kiekvienais metais, trukmė – ne mažiau kaip 8 valandos.

Temų pavadinimas
1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai ir uždaviniai
1.1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai. 1.2. Civilinės aviacijos saugumo uždaviniai.
2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga
2.1. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga Lietuvoje. 2.2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga pasaulyje.
3. Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija
3.1. Trumpa istorinė sukūrimo apžvalga. 3.2. Svarbiausios institucijos. 3.3. Veiklos tikslai.
4. Oro uosto aviacijos saugumą užtikrinančių tarnybų ir kitų oro uoste savo veiklą vykdančių įmonių ir institucijų funkcijos ir jas reglamentuojantys teisės aktai
4.1. Aviacijos įstatymas. 4.2. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa. 4.3. Tikrinimą atliekančių institucijų, oro uostų ir aviakompanijų tarnybų bendradarbiavimas tarptautiniuose oro uostuose.
5. Teisės aktai, reglamentuojantys oro uosto saugumą

5.1. Aviacijos įstatymas. 5.2. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa. 5.3. Nacionalinis civilinės aviacijos saugumo mokymo reglamentas. 5.4. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programa. 5.5. Oro uostų aviacijos saugumo programos. 5.6. Oro uostų aviacijos saugumo mokymo programos. 5.7. Oro uostų aviacijos saugumo kokybės kontrolės programos. 5.8. Oro uostų veiksmų neteisėtos veikos atvejais pirminiai planai.
6. Oro uosto planas, objektai, riboto patekimo zonos, patekimo į oro uosto kontroliuojamąją zoną punktai, leidimų sistema
6.1. Oro uostų planai (planų tipai, reikalavimai rengiant oro uosto planus ir kt.). 6.2. Strateginę reikšmę turinčių objektų, esančių oro uosto teritorijoje, apsauga. 6.3. Oro uostų riboto patekimo zonos ir reikalavimai šių zonų apsaugai. 6.4. Patekimo į oro uosto kontroliuojamąją zoną punktai ir nustatyti reikalavimai šioms punktams. 6.5. Oro uosto leidimų sistemos ir nustatyti reikalavimai šių sistemų diegimui ir kontrolei.
7. Orlaivių, transporto priemonių ir pastatų tikrinimas
7.1. Orlaivių tikrinimas: 7.1.1. bendras orlaivių tikrinimas; 7.1.2. nuodugnus orlaivių tikrinimas. 7.2. Transporto priemonių tikrinimas: 7.2.1. tikrinimo būdai; 7.2.2. tikrinimo metodika. 7.3. Pastatų tikrinimas: 7.3.1. pastatų tikrinimo būdai; 7.3.2. pastatų tikrinimo metodika.
8. Neteisėtai veikai vykdyti naudojami daiktai, jų slėpimo būdai
8.1. Neteisėtai veikai vykdyti naudojamų daiktų tipai. 8.2. Slėpimo būdai: 8.2.1. ant kūno; 8.2.2. bagaže; 8.2.3. automobilyje.
9. Ginklų vežimas
9.1. Teisės aktai, reglamentuojantys ginklų vežimą. 9.2. Reikalavimai oro vežėjams, vežantiems ginklus. 9.3. Reikalavimai asmenims, vežantiems ginklus oro transportu.
10. Maisto atsargų ir degalų saugumas
10.1. Maisto atsargų ir degalų saugumą reglamentuojantys teisės aktai. 10.2. Maisto atsargų saugumo tikslai bei saugumo priemonių taikymas. 10.3. Degalų saugumo tikslai bei saugumo priemonių taikymas.
11. Patruliavimo reguliarumas ir maršrutas
11.1. Patruliavimo būdai. 11.2. Patruliavimo dažnumas. 11.3. Patruliavimo maršrutai.

12. Potencialiems nusikaltėliams būdingų elgesio bruožų atpažinimas
12.1. Nusikaltėlių tipai. 12.2. Elgesio bruožai: 12.2.1. kūno judesiai; 12.2.2. kalba; 12.2.3. akys.
13. Veiksmai kilus incidentams, pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus, gavus grasinimą susprogdinti, aptikus asmens krepšyje sprogmenis, ginklus ir pan.
13.1. Veiksmai kilus incidentams. 13.2. Veiksmai pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus. 13.3. Veiksmai gavus pranešimą apie padėtus sprogmenis. 13.4. Veiksmai aptikus asmens krepšyje sprogmenis, ginklus ir pan.
14. Naudojamos ryšio priemonės
14.1. Ryšio priemonės. 14.2. Šaukimai. 14.3. Ryšio palaikymo taisyklės.
15. Pranešimų ir ataskaitų rašymas
15.1. Pagrindinės dokumentų rengimo taisyklės. 15.2. Ataskaitų ir pranešimų formos. 15.3. Ataskaitų ir pranešimų turinys. 15.4. Bendravimo su žiniasklaida tvarka.

AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMO KURSAI KROVINIUS IR PAŠTĄ TIKRINANTIEMS DARBUOTOJAMS

Šis kursas skirtas krovinius ir paštą tikrinantiems darbuotojams. Šio kurso trukmė:

- a) teorijos paskaitos – ne mažiau kaip 24 valandos;
- b) praktika darbo vietoje – ne mažiau kaip 16 valandų;
- c) praktika su rentgeno spindulių įranga – ne mažiau kaip 20 valandų.

Punkte a nurodytas kursas kartojamas kiekvienais metais, trukmė – ne mažiau 8 valandos, c punkte nurodyta praktika kartojama kiekvienais metais, trukmė – ne mažiau kaip 10 valandų.

Temų pavadinimas
1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai ir uždaviniai
1.1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai. 1.2. Civilinės aviacijos saugumo uždaviniai.
2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga
2.1. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga Lietuvoje. 2.2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga pasaulyje.
3. Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija

3.1. Trumpa istorinė sukūrimo apžvalga.
3.2. Svarbiausios institucijos.
3.3. Veiklos tikslai.
4. Oro uosto aviacijos saugumą užtikrinančių tarnybų ir kitų oro uoste savo veiklą vykdančių įmonių ir institucijų funkcijos ir jas reglamentuojantys teisės aktai
4.1. Aviacijos įstatymas.
4.2. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa.
4.3. Tikrinimą atliekančių institucijų, oro uostų ir aviakompanijų tarnybų bendradarbiavimas tarptautiniuose oro uostuose.
5. Teisės aktai, reglamentuojantys oro uosto saugumą
5.1. Aviacijos įstatymas.
5.2. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa.
5.3. Nacionalinis civilinės aviacijos saugumo mokymo reglamentas.
5.4. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programa.
5.5. Oro uostų aviacijos saugumo programos.
5.6. Oro uostų aviacijos saugumo mokymo programos.
5.7. Oro uostų aviacijos saugumo kokybės kontrolės programos.
5.8. Oro uostų veiksmų neteisėtos veikos atvejais pirminiai planai.
6. Oro uosto planas, krovinių terminalo zonos, leidimų sistema
6.1. Oro uostų planai (planų tipai, reikalavimai rengiant oro uosto planus ir kt.)
6.2. Oro uostų krovinių terminalo zonos ir reikalavimai šių zonų apsaugai.
6.3. Oro uosto leidimų sistemos ir nustatyti reikalavimai šių sistemų diegimui ir kontrolei.
7. Krovinių ir pašto siuntų tikrinimas įranga bei rankomis
7.1. Teisės aktai, reglamentuojantys krovinių ir pašto siuntų tikrinimą įranga bei rankomis.
7.2. Krovinių ir pašto siuntų tikrinimas įranga.
7.3. Krovinių ir pašto siuntų tikrinimas rankomis.
8. Krovinių ir pašto siuntų saugojimas ir gabenimas iki orlaivio
8.1. Krovinių ir pašto siuntų saugojimas iki aviacijos saugumo patikrinimo.
8.2. Krovinių ir pašto siuntų saugojimas po aviacijos saugumo patikrinimo.
8.3. Aviacijos saugumo reikalavimai gabenant krovinius ir pašto siuntas iki orlaivio.
9. Darbo su tikrinimo įranga saugos reikalavimai
9.1. Tikrinimo įrangos rūšys.
9.2. Saugos reikalavimai darbui su skirtingomis tikrinimo įrangomis.
10. Siuntos, kurioms saugumo priemonės gali būti netaikomos
10.1. Teisės aktai, nustatantys reikalavimus siuntoms, kurioms saugumo priemonės gali būti netaikomos.
10.2. Keliama reikalavimai siuntoms, kurioms saugumo priemonės gali būti netaikomos.
11. Neteisėtai veikai vykdyti naudojami daiktai, jų slėpimo būdai

11.1. Neteisėtai veikai vykdyti naudojamų daiktų tipai.
11.2. Slėpimo būdai:
11.2.1. ant kūno;
11.2.2. bagaže;
11.2.3. automobilyje.
12. Ginklų vežimas
12.1. Teisės aktai, reglamentuojantys ginklų vežimą.
12.2. Reikalavimai oro vežėjams, vežantiems ginklus.
12.3. Reikalavimai asmenims, vežantiems ginklus oro transportu.
13. Pavojingų krovinių vežimas
13.1. Teisės aktai, reglamentuojantys pavojingų krovinių vežimą.
13.2. Reikalavimai oro vežėjams, vežantiems pavojingus krovimus.
13.3. Reikalavimai pavojingiems kroviniams.
14. Veiksmai kilus incidentams, pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus, gavus grasinimą susprogdinti, aptikus krovinyje ar pašto siuntoje sprogmenis, ginklus ir pan.
14.1. Veiksmai kilus incidentams.
14.2. Veiksmai pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus.
14.3. Veiksmai gavus pranešimą apie padėtus sprogmenis.
14.4. Veiksmai krovinyje ar pašto siuntoje aptikus sprogmenis, ginklus ir kt.
15. Naudojamos ryšio priemonės
15.1. Ryšio priemonės.
15.2. Šaukimai.
15.3. Ryšio palaikymo taisyklės.

AVIACIJOS SAUGUMO KURSAI ORLAIVIŲ ĮGULŲ NARIAMS

Šis kursas skirtas orlaivių įgulų nariams. Šio kurso trukmė 8 valandos.

Šis kursas kartojamas kiekvienais metais, trukmė – ne mažiau kaip 4 valandos.

Temų pavadinimas
1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai ir uždaviniai
1.1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai.
1.2. Civilinės aviacijos saugumo uždaviniai.
2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga
2.1. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga Lietuvoje.
2.2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga pasaulyje.
3. Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija, Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos priedai

3.1. Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija: 3.1.1. trumpa istorinė sukūrimo apžvalga; 3.1.2. svarbiausios institucijos; 3.1.3. veiklos tikslai. 3.2. 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagos konvencijos priedai.
4. Oro uosto aviacijos saugumą užtikrinančių tarnybų ir kitų oro uoste savo veiklą vykdančių įmonių ir institucijų funkcijos ir jas reglamentuojantys teisės aktai
4.1. Aviacijos įstatymas. 4.2. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa. 4.3. Tikrinimą atliekančių institucijų, oro uostų ir aviakompanijų tarnybų bendradarbiavimas tarptautiniuose oro uostuose. 4.3. Nacionalinis civilinės aviacijos saugumo mokymo reglamentas. 4.4. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programa. 4.5. Oro uostų ir oro vežėjų aviacijos saugumo programos. 4.6. Oro uostų ir oro vežėjų aviacijos saugumo mokymo programos. 4.7. Oro uostų ir oro vežėjų aviacijos saugumo kokybės kontrolės programos. 4.8. Oro uostų ir oro vežėjų veiksmų neteisėtos veikos atvejais pirminiai planai.
5. Orlaivio apieškojimas prieš skrydį ir skrydžio metu
5.1. Orlaivių apieškojimas prieš skrydį: 5.1.1. bendras orlaivių tikrinimas; 5.1.2. orlaivių nuodugnus tikrinimas. 5.2. Orlaivio apieškojimas skrydžio metu.
6. Neteisėtai veikai vykdyti naudojami daiktai, jų slėpimo būdai
6.1. Neteisėtai veikai vykdyti naudojamų daiktų tipai. 6.2. Slėpimo būdai: 6.2.1. ant kūno; 6.2.2. bagaže; 6.2.3. automobilyje.
7. Ginklų vežimas
7.1. Teisės aktai, reglamentuojantys ginklų vežimą. 7.2. Reikalavimai oro vežėjams, vežantiems ginklus. 7.3. Reikalavimai asmenims, vežantiems ginklus oro transportu.
8. Pavojingų krovinių vežimas
8.1. Teisės aktai, reglamentuojantys pavojingų krovinių vežimą. 8.2. Reikalavimai oro vežėjams, vežantiems pavojingus krovinius. 8.3. Reikalavimai pavojingiems kroviniams.
9. Diplomatinčių siuntų vežimas
9.1. Vienos konvencija. 9.2. Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys diplomatinčių siuntų vežimą.
10. Maisto atsargų saugumas
10.1. Maisto atsargų saugumą reglamentuojantys teisės aktai. 10.2. Maisto atsargų saugumo tikslai bei saugumo priemonių taikymas.
11. Labai svarbių asmenų aptarnavimas

11.1. Teisės aktai, reglamentuojantys labai svarbių asmenų aptarnavimą.
11.2. Labai svarbūs asmenys, atleisti nuo aviacijos saugumo tikrinimo.
12. Keleivių apklausa
12.1. Apklauso metodai.
12.2. Apklauso tikslai.
13. Bagažo priklausomybės nustatymas
13.1. Bagažo priklausomybės nustatymą reglamentuojantys teisės aktai.
13.2. Bagažo priklausomybės nustatymo priemonės ir būdai.
14. Potencialiems nusikaltėliams būdingų elgesio bruožų atpažinimas
14.1. Nusikaltėlių tipai.
14.2. Elgesio bruožai:
14.2.1. kūno judesiai;
14.2.2. kalba;
14.2.3. akys.
15. Veiksmai ypatingomis aplinkybėmis, kilus incidentams, pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktas daiktus
15.1. Veiksmai užpuolimo atveju.
15.2. Veiksmai įkaitų paėmimo atveju.
15.3. Veiksmai gavus pranešimą apie padėtus sprogmenis.
15.4. Veiksmai kilus gaisrui.
15.5. Veiksmai gavus įtartiną laišką ar paketą.
15.6. Veiksmai kilus incidentams.
15.7. Veiksmai pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus.
16. Gaisro ir sprogimo padarinių orlaivyje sumažinimas
16.1. Veiksmai siekiant sumažinti gaisro ir sprogimo padarinius, kai orlaivis yra ant žemės.
16.2. Veiksmai siekiant sumažinti gaisro ir sprogimo padarinius, kai orlaivis yra ore.
17. Nepaklusnūs keleiviai
17.1. Veiksmai su nepaklusniais keleiviais.
18. Orlaivio vado teisės ir jas reglamentuojantys teisės aktai
18.1. Teisės aktai, reglamentuojantys orlaivio vado teises.
18.2. Orlaivio vado teisės.
18.3. Orlaivio vado pareigos.
19. Naudojamos ryšio priemonės
19.1. Ryšio priemonės.
19.2. Šaukimai.
19.3. Ryšio palaikymo taisyklės.
20. Pranešimų ir ataskaitų rašymas

20.1. Pagrindinės dokumentų rengimo taisyklės.
20.2. Ataskaitų ir pranešimų formos.
20.3. Ataskaitų ir pranešimų turinys.
20.4. Bendravimo su žiniasklaida tvarka. |
|---|

AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMO KURSAI MAISTO ATSARGAS TIKRINANTIEMS DARBUOTOJAMS

Šis kursas skirtas maisto atsargas tiekiančių tarnybų darbuotojams. Šio kurso trukmė:

- a) teorijos paskaitos – ne mažiau kaip 6 valandos;
- b) praktika darbo vietoje – ne mažiau kaip 2 valandos.

Punkte a) nurodytas kursas kartojamas kiekvienais metais, trukmė – ne mažiau kaip 4 valandos.

1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai ir uždaviniai
1.1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai. 1.2. Civilinės aviacijos saugumo uždaviniai.
2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga
2.1. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga Lietuvoje. 2.2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga pasaulyje.
3. Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija
3.1. Trumpa istorinė sukūrimo apžvalga. 3.2. Svarbiausios institucijos. 3.3. Veiklos tikslai.
4. Oro uosto aviacijos saugumą užtikrinančių tarnybų ir kitų oro uoste savo veiklą vykdančių įmonių ir institucijų funkcijos ir jas reglamentuojantys teisės aktai. Oro uosto planas ir oro uosto leidimų sistema
4.1. Aviacijos įstatymas. 4.2. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa. 4.3. Tikrinimą atliekančių institucijų, oro uostų ir aviakompanijų tarnybų bendradarbiavimas tarptautiniuose oro uostuose. 4.4. Oro uosto planas. 4.5. Oro uosto leidimų sistema.
5. Teisės aktai, reglamentuojantys maisto atsargų saugumą
5.1. Aviacijos įstatymas. 5.2. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa. 5.3. Nacionalinis civilinės aviacijos saugumo mokymo reglamentas. 5.4. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programa. 5.5. Maistą tiekiančių įmonių aviacijos saugumo programos. 5.6. Maistą tiekiančių įmonių aviacijos saugumo mokymo programos. 5.7. Maistą tiekiančių įmonių aviacijos saugumo kokybės kontrolės programos.
6. Patekimas į patalpas ir maisto atsargų saugojimas
6.1. Patekimas į maistą tiekiančios įmonės patalpas. 6.2. Maisto atsargų saugojimas.

7. Maisto atsargų tikrinimas ir patikrintų maisto atsargų gabenimas
7.1. Teisės aktai, reglamentuojantys maisto atsargų tikrinimą.
7.2. Maisto atsargų tikrinimas ir tikrinimo metodika.
7.3. Patikrintų maisto atsargų gabenimas į orlaivį.
8. Neteisėtai veikai vykdyti naudojami daiktai, jų slėpimo būdai
8.1. Neteisėtai veikai vykdyti naudojamų daiktų tipai.
8.2. Slėpimo būdai:
8.2.1. ant kūno;
8.2.2. maiste;
8.2.3. automobilyje.
9. Veiksmai kilus incidentams, pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus, gavus grasinimą susprogdinti, aptikus maisto atsargose sprogmenis, ginklus ir pan.
9.1. Veiksmai kilus incidentams.
9.2. Veiksmai pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus.
9.3. Veiksmai gavus pranešimą apie padėtus sprogmenis.
9.4. Veiksmai maisto atsargose aptikus sprogmenis, ginklus ir kt.
10. Pranešimų ir ataskaitų rašymas
10.1. Pagrindinės dokumentų rengimo taisyklės.
10.2. Ataskaitų ir pranešimų formos.
10.3. Ataskaitų ir pranešimų turinys.
10.4. Bendravimo su žiniasklaida tvarka.

AVIACIJOS SAUGUMO KURSAI ORO EISMO PASLAUGAS TEIKIANČIOS ĮMONĖS ORO EISMO SKRYDŽIŲ VADOVAMS

Šis kursas skirtas oro navigacijos paslaugų įmonės skrydžių valdymo tarnybos darbuotojams. Šio kurso trukmė – 5 valandos.

Šis kursas kartojamas kiekvienais metais, trukmė – ne mažiau kaip 4 valandos.

Temų pavadinimas
1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai ir uždaviniai
1.1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai.
1.2. Civilinės aviacijos saugumo uždaviniai.
2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga
2.1. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga Lietuvoje.
2.2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga pasaulyje.
3. Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija
3.1. Trumpa istorinė sukūrimo apžvalga.
3.2. Svarbiausios institucijos.
3.3. Veiklos tikslai.
4. Oro uosto aviacijos saugumą užtikrinančių tarnybų ir kitų oro uoste savo veiklą vykdančių įmonių ir institucijų funkcijos ir jas reglamentuojantys teisės aktai

- 4.1. Aviacijos įstatymas.
- 4.2. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa.
- 4.3. Tikrinimą atliekančių institucijų, oro uostų ir aviakompanijų tarnybų bendradarbiavimas tarptautiniuose oro uostuose.

5. Teisės aktai, reglamentuojantys oro uostų ir oro vežėjų saugumą

- 5.1. Aviacijos įstatymas.
- 5.2. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa.
- 5.3. Nacionalinis civilinės aviacijos saugumo mokymo reglamentas.
- 5.4. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programa.
- 5.5. Oro uostų ir oro vežėjų aviacijos saugumo programos.
- 5.6. Oro uostų ir oro vežėjų aviacijos saugumo mokymo programos.
- 5.7. Oro uostų ir oro vežėjų aviacijos saugumo kokybės kontrolės programos.
- 5.8. Oro uostų ir oro vežėjų veiksmų neteisėtos veikos atvejais pirminiai planai.

6. Oro uosto planas, objektai, riboto patekimo zonos, patekimo į oro uosto kontroliuojamąją zoną punktai, leidimų sistema

- 6.1. Oro uostų planai (planų tipai, reikalavimai rengiant oro uosto planus ir kt.).
- 6.2. Strateginę reikšmę turinčių objektų, esančių oro uosto teritorijoje, apsauga.
- 6.3. Oro uostų riboto patekimo zonos ir reikalavimai šių zonų apsaugai.
- 6.4. Patekimo į oro uosto kontroliuojamąją zoną punktai ir nustatyti reikalavimai šioms punktam.
- 6.5. Oro uosto leidimų sistemos ir nustatyti reikalavimai šių sistemų diegimui ir kontrolei.

7. Veiksniai ypatingomis aplinkybėmis, pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus, gavus grasinimą susprogdinti

- 7.1. Veiksmai užpuolimo atveju.
- 7.2. Veiksmai įkaitų paėmimo atveju.
- 7.3. Veiksmai gavus pranešimą apie padėtus sprogmenis.
- 7.4. Veiksmai kilus gaisrui.
- 7.5. Veiksmai gavus įtartina laišką ar paketą.
- 7.6. Veiksmai pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus.

8. Orlaivio vado teisės ir jas reglamentuojantys teisės aktai

- 8.1. Teisės aktai, reglamentuojantys orlaivio vado teises.
- 8.2. Orlaivio vado teisės.
- 8.3. Orlaivio vado pareigos.

9. Naudojamos ryšio priemonės

- 9.1. Ryšio priemonės.
- 9.2. Šaukiniai.
- 9.3. Ryšio palaikymo taisyklės.

10. Pranešimų ir ataskaitų rašymas

- 10.1. Pagrindinės dokumentų rengimo taisyklės.
- 10.2. Ataskaitų ir pranešimų formos.
- 10.3. Ataskaitų ir pranešimų turinys.
- 10.4. Bendravimo su žiniasklaida tvarka.

AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMO KURSAI KELEIVIUS REGISTRUOJANTIEMS DARBUOTOJAMS

Šis kursas skirtas keleivius registruojantiems darbuotojams. Šio kurso trukmė – 5 valandos.

Šis kursas kartojamas kas dvejus metus, trukmė – ne mažiau kaip 4 valandos.

Temų pavadinimas
1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai ir uždaviniai
1.1. Civilinės aviacijos saugumo tikslai. 1.2. Civilinės aviacijos saugumo uždaviniai.
2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga
2.1. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga Lietuvoje. 2.2. Civilinės aviacijos saugumo apžvalga pasaulyje.
3. Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija
3.1. Trumpa istorinė sukūrimo apžvalga. 3.2. Svarbiausios institucijos. 3.3. Veiklos tikslai.
4. Oro uosto aviacijos saugumą užtikrinančių tarnybų ir kitų oro uoste savo veiklą vykdančių įmonių ir institucijų funkcijos ir jas reglamentuojantys teisės aktai
4.1. Aviacijos įstatymas. 4.2. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa. 4.3. Tikrinimą atliekančių institucijų, oro uostų ir aviakompanijų tarnybų bendradarbiavimas tarptautiniuose oro uostuose.
5. Oro uosto planas, keleivių terminalo zonos, leidimų sistema
5.1. Oro uostų planai (planų tipai, reikalavimai rengiant oro uosto planus ir kt.). 5.2. Oro uostų keleivių terminalo zonos ir reikalavimai šių zonų apsaugai. 5.3. Oro uosto leidimų sistemos ir nustatyti reikalavimai šių sistemų diegimui ir kontrolei.
6. Registravimo tvarka
6.1. Teisės aktai, reglamentuojantys keleivių registravimo tvarką. 6.2. Nustatyti reikalavimai keleivių registravimui.
7. Pasų tikrinimas
7.1. Pasų tikrinimo tikslas. 7.2. Pasų tikrinimo metodika.
8. Keleivių apklausa
8.1. Apklausos metodai. 8.2. Apklausos tikslai.
9. Labai svarbių asmenų aptarnavimas
9.1. Teisės aktai, reglamentuojantys labai svarbių asmenų aptarnavimą. 9.2. Labai svarbūs asmenys, atleisti nuo aviacijos saugumo tikrinimo.
10. Bagažo priklausomybės nustatymas

10.1. Bagažo priklausomybės nustatymą reglamentuojantys teisės aktai.
10.2. Bagažo priklausomybės nustatymo priemonės ir būdai.
11. Ginklų vežimas
11.1. Teisės aktai, reglamentuojantys ginklų vežimą.
11.2. Reikalavimai oro vežėjams, vežantiems ginklus.
11.3. Reikalavimai asmenims, vežantiems ginklus oro transportu.
12. Diplomatinčių siuntų vežimas
12.1. Vienos konvencija.
12.2. Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys diplomatinčių siuntų vežimą.
13. Potencialiems nusikaltėliams būdingų elgesio bruožų atpažinimas
13.1. Nusikaltėlių tipai.
13.2. Elgesio bruožai:
13.2.1. kūno judesiai;
13.2.2. kalba;
13.2.3. akys.
14. Veiksmai kilus incidentams, pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus, gavus grasinimą susprogdinti
14.1. Veiksmai kilus incidentams.
14.2. Veiksmai pastebėjus įtartinus asmenis ar paliktus daiktus.
14.3. Veiksmai gavus grasinimą susprogdinti.
15. Naudojamos ryšio priemonės
15.1. Ryšio priemonės.
15.2. Šaukimai.
15.3. Ryšio palaikymo taisyklės.
16. Pavojingų krovinių vežimas
16.1. Teisės aktai, reglamentuojantys pavojingų krovinių vežimą.
16.2. Reikalavimai oro vežėjams, vežantiems pavojingus krovinius.
16.3. Reikalavimai pavojingiems kroviniams.

AVIACIJOS SAUGUMO PAŽINTINIAI KURSAI

Šis kursas skirtas supažindinti oro uosto, oro vežėjo, antžeminių tarnybų darbuotojus ir kitų įmonių darbuotojus, kurie patenka į oro uosto kontroliuojamąsias teritorijas ir kitų įmonių riboto patekimo vietas, su aviacijos saugumo reikalavimais ir procedūromis.

Šio mokymo trukmė yra 4 valandos, iš kurių 1 valanda – praktinis supažindinimas su oro uoste taikomomis aviacijos saugumo priemonėmis ir procedūromis.

Šis mokymo kursas kartojamas ne rečiau kaip kas 2 metai.

Temų pavadinimas
1. Terorizmo apžvalga

1.1. Žodžio „grėsmė“ reikšmė saugumo kontekste. 1.2. Žmonių ir (arba) organizacijų tipai, kurie gali kelti grėsmę civilinei aviacijai. 1.3. Grėsmės tipai aviacijoje. 1.4. Priežastys, lemiančios civilinės aviacijos „patrauklumą“ teroristams. 1.5. Žmonių ir (arba) organizacijų motyvai, galintys nulemti grėsmės atsiradimą. 1.6. Tiesioginis ryšys tarp grėsmės įvertinimo ir aviacijos saugumo priemonių nustatymo. 1.7. Veiksmai/procedūros gavus grasinimą apie padėtą sprogstamąjį įtaisą. 1.8. Veiksmai aptikus paliktą bagažą ar kitus daiktus. 1.9. Veiksmai aptikus įtartą daiktą. 1.10. Sąvokos (šaukimai), naudojamos aptikus sprogstamąjį įtaisą.
2. Bendras supažindinimas su aviacijos saugumu
2.1. Informacija apie oro uosto ar aviakompanijos saugumo priemones. 2.2. Nuolatinės parengties aviacijos saugumui svarba. 2.3. Veiksmingi aviacijos saugumo užtikrinimo metodai.
3. Aviacijos saugumo užtikrinimas oro uoste
3.1. Oro uosto planas. 3.2. Pagrindinės oro uosto saugumo zonos.
4. Aviacijos saugumo sistema ir patekimo kontrolė
4.1. Patekimo kontrolės sistema. 4.2. Patekimo kontrolės procedūros.
5. Ginklai ir draudžiami daiktai
5.1. Sąvoka „draudžiami daiktai“. 5.2. Sąrašas šaunamųjų ginklų kurių negalima įsinešti į orlaivį. 5.3. Ginklų tipai ir jų dalys. 5.4. Sprogstamųjų ir padegamųjų medžiagų atpažinimas. 5.5. Pagrindinės sprogstamųjų ir padegamųjų įtaisų sudedamosios dalys. 5.6. Kitų draudžiamų daiktų atpažinimas. 5.7. Pavojingų daiktų aptikimas ir identifikavimas
6. Asmenų tikrinimas
6.1. Asmenų tikrinimo rankomis tikslas. 6.2. Asmenų ir rankinio bagažo tikrinimo metodai. 6.3. Pagrindiniai tikrinimo rankomis pranašumai. 6.4. Asmenų ir bagažo tikrinimo priežastys. 6.5. Kriterijai, kuriais remiantis priimamas sprendimas leisti ar drausti įsinešti daiktus į riboto patekimo teritoriją. 6.6. Veiksmai, įtariant aptikus sprogstamąjį įtaisą.
7. Aviacijos saugumo priemonės aptarnaujant krovinius
7.1. Saugumo priemonės, taikomos kroviniams. 7.2. Patekimo prie krovinių kontrolė ir jų apsauga.
8. Tema. Orlaivio apžiūra ir patekimo prie orlaivio kontrolė

8.1. Orlaivio tikrinimo ir apžiūros vietos. 8.2. Tikrinimo ir apžiūros standartai. 8.3. Patekimo prie orlaivio kontrolės svarba. 8.4. Vietos, per kurias galima patekti į orlaivį. 8.5. Skirtumai tarp asmenų kuriems patekimas į orlaivį yra reikalingas ir kuriems ne.
9. Aviacijos saugumo priemonės skrydžio metu
9.1. Pagrindinės priemonės sumažinti grėsmę skrydžio metu.
10. Krovinių skyriuje vežamo bagažo saugumas
10.1. Tikrinimo procedūros, taikomos registruotam bagažui. 10.2. Saugumo procedūros registruotam bagažui.

(Aviacijos saugumo mokymo įstaigos pažymėjimo forma)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINĖS AVIACIJOS ADMINISTRACIJA**

**AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMO ĮSTAIGOS
P A Ž Y M Ė J I M A S**

_____ Nr. _____
(data)

Vilnius

Įmonės kodas _____

Adresas _____

Pažymima, kad _____
(įmonės pavadinimas)

rengiami toliau išvardyti aviacijos saugumo kursai atitinka Lietuvos Respublikos civilinės
aviacijos saugumo mokymo programos reikalavimus:

1.
2.

Aviacijos saugumo mokymo įstaigų vertinimo komisijos _____ protokolo
Nr. _____ (data)

Pažymėjimas galioja iki _____

Direktorius (A.V.)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(Aviacijos saugumo mokymo baigimo pažymėjimo forma)

(mokymo įstaigos pavadinimas)

**AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMO BAIGIMO
P A Ž Y M Ė J I M A S**

_____ Nr. _____
(data)
Vilnius

(vardas, pavardė)
nuo _____ m. _____ d. iki _____ m. _____ d.

mokėsi _____
(kursų pavadinimas)

_____ (A. V.) _____
(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas ir pavardė)

(vardas ir pavardė)

Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo mokymo
programos
5 priedas

(Kursų klausytojų ir kursų baigimo pažymėjimų apskaitos žurnalo forma)

(įmonės pavadinimas)

KURSŲ KLAUSYTOJŲ IR KURSŲ BAIGIMO PAŽYMĖJIMŲ APSKAITOS ŽURNALAS

Eil. Nr.	Klausytojo vardas ir pavardė	Klausytojo pareigų pavadinimas	Klausytojo darbovietės pavadinimas
1	2	3	4

Kursų pavadinimas	Trukmė val.	Baigimo data	Testavimo komisijos protokolo		Pažymėjimo*		Pažymėjimo gavėjo parašas*
			Nr.	Data	Nr.	Išdav. data	
6	7	8	9	10	11	12	13

Koordinatorius

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Stulpelius pildo įmonės / mokymo įstaigos, rengiančios baigiamuosius testus ar išduodančios kursų baigimo pažymėjimus.

(Aviacijos saugumo darbuotojo kvalifikacijos pažymėjimo forma)

Kvalifikacijos pažymėjimo pirma pusė:

CIVILINĖS AVIACIJOS ADMINISTRACIJA		
AVIACIJOS SAUGUMO DARBUOTOJO KVALIFIKACIJOS PAŽYMĖJIMAS		
Nr.		
<i>Vardas</i>	<i>Pavardė</i>	
<i>Pareigos</i>		
Galioja iki _____		
Civilinės aviacijos administracijos direktorius A.V.	_____ (parašas)	_____ (vardas ir pavardė)

Kvalifikacijos pažymėjimo antra pusė:

Šiuo kvalifikacijos pažymėjimu patvirtinama, kad asmuo atitinka aviacijos saugumo tikrinimą atliekantiems darbuotojams keliamus reikalavimus ir gali atlikti keleivių, kitų asmenų, jų bagažo ir krovinių bei pašto aviacijos saugumo tikrinimą.

Šis pažymėjimas pateikiamas kartu su asmens dokumentu.

(Prašymo formos pavyzdys)

(įmonės, kurioje asmuo dirba, pavadinimas, darbuotojo pareigos)

(asmens vardas ir pavardė)

Civilinės aviacijos administracijos
direktoriui

**PRAŠYMAS
DĖL**

(data)

(sudarymo vieta)

Prašau išduoti/perregistruoti aviacijos saugumo darbuotojo kvalifikacijos pažymėjimą.

PRIDEDAMA:

1. Aviacijos saugumo mokymą patvirtinančių dokumentų kopijos, ... lapai.
2. _____

(parašas)

(vardas ir pavardė)
